

ת"פ 37489/08/14 - המאשימה, מדינת ישראל נגד הנאשמים, סוהיל עמאש, מוחמד מרעי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 37489-08-14 מדינת ישראל נ' עמאש(עציר)
ואח'

בפני כב' השופטת רונית בש

מדינת ישראל

המאשימה

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

נגד

הנאשמים

1. סוהיל עמאש ע"י ב"כ עו"ד משה נעמן
2. מוחמד מרעי ע"י ב"כ עו"ד עאדל בוראת

גזר דין

1. הנאשמים הודו בתיק זה, לאחר שמיעת חלק מהראיות, בעובדות כתב האישום שתוקן, במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים, אשר אינו כולל הסדר לעניין העונש. במסגרת האישום הראשון הורשע נאשם 1 בביצוע העבירות כדלקמן: סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיף 332(3) וסעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין), חבלה במזיד ברכב, עבירה לפי סעיף 413 ה' וסעיף 29 לחוק העונשין, התפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין וניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיפים 274(1), (2) ו- (3), בצירוף סעיף 29 וסעיף 25 לחוק העונשין. במסגרת האישום השני הורשעו שני הנאשמים בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיף 332(3) וסעיף 29 לחוק העונשין ובעבירה של חבלה במזיד ברכב, עבירה לפי סעיף 413 ה' וסעיף 29 לחוק העונשין. בנוסף, הורשע נאשם 2 בעבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין ובעבירה של התנגדות למעצר, עבירה לפי סעיף 47(ב) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969. נאשם 1 צרף לתיק זה את ת.פ. (מחוזי חיפה) 38504-04-16, הודה בעובדות כתב האישום המתוקן בתיק הנ"ל (להלן: התיק המצורף), והורשע בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין. בכתב האישום המתוקן בתיק המצורף נטען, כי ביום 07/04/2016 דקר נאשם 1, באמצעות סכין, בה הצטייד, את ד.ע. על רקע קשר שהלה קיים עם אחותו של הנאשם, ס.ע.. כתוצאה מכך שנאשם 1 דקר, כאמור, את ד.ע. מספר דקירות בחלקי גוף שונים, נגרמו לאחרון פצעי דקירה, כדלקמן: בדופן חזה שמאל- פצע חודר לחלל הפליאורה; בכתף שמאל- פצע שטחי; בכתף ימין אחורית פצע שטחי; בירך שמאל-פצע שטחי; בירך ימין- פצע שטחי. ד.ע. הובהל לבית חולים והוכנס לחדר טראומה. למתלונן אובחנה אמפיזמה תת-עורית משמאל והתפשטות חזה לא תקינה ולאחר בדיקות וצילום, אובחן אצלו קרע בסרעפת משמאל ופנאומותרקס שמאלי, ללא פגיעה ריאתית. ד.ע. אושפז בבית חולים ארבעה ימים, במהלכם הוא נותח והוכנסו לגופו שני נקזי חזה. עוד נטען בכתב האישום המתוקן בתיק המצורף, כי נאשם 1, במעשיו, גרם לד.ע. לחבלה חמורה, תוך שימוש בסכין ובכוונה להטיל בו מום, נכות או לגרום לו חבלה חמורה.

כתב האישום המתוקן בתיק זה

2. במסגרת האישום הראשון בכתב האישום המתוקן (להלן גם: כתב האישום), המתייחס לנאשם 1 בלבד, נטען כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום הורגשה מתיחות ביטחונית כללית והתקיימו הפגנות אלימות ואירועים של הפרות סדר במקומות שונים בארץ, במהלכם הובעה מחאה, זאת על רקע רצח הנער מחמד אבו חדיר, תושב שועפאט, ע"י יהודים. ביום 5.7.14, או בסמוך לו, תוכננה הפגנת מחאה בישוב ג'סר א זרקא על רקע הרצח הנ"ל. במועד הנ"ל, בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, התבקש נאשם 1 ע"י אדם אחר לגשת לתחנת דלק ולמלא דלק בחמישה בקבוקים שנפח כל אחד מהם 1.5 ליטרים וכן לקנות זיקוקים, זאת על מנת שיהיה ניתן להשתמש בדלק ובזיקוקים במהלך ההפגנה. האחר אף נתן כסף לנאשם 1 על מנת שיוכל לבצע את הפעולות שהתבקש לבצע. לאחר שנאשם 1 רכש את הדלק והזיקוקים וחזר לכפר, הוא מילא עם אחרים, שזהותם אינה ידועה למאשימה, בקבוקי זכוכית קטנים בדלק שנקנה, כאמור. מאוחר יותר, באותו יום, על רקע רצח הנער אבו חדיר, החלה התקהלות אסורה בכניסה לכפר באזור הגשר של הישוב ג'סר א זרקא, בהשתתפות נאשם 1 ורבים אחרים. במהלך ההתקהלות האסורה, הובערה מדורה מרהיטים, זבל וחפצים נוספים, הובערו צמיגים ונחסמה הדרך במקום. במהלך ההתפרעות, זרק נאשם 1, יחד עם אחרים, לעבר המדורה מספר בקבוקים על מנת ללבות את האש, ידה אבנים לעבר השוטרים שהגיעו למקום בעקבות ההתפרעות, וכן ירה זיקוקים באוויר. כל זאת עשה נאשם 1 בכוונה לפגוע בשוטרים ועל מנת להכשילם בתפקידם ולאפשר את המשך ההתפרעות. בנוסף, במהלך ההתפרעות ובמסגרתה, ניגשו נאשם 1 וצעירים נוספים מהכפר לאזור בכפר, הגובל בכביש 2, וידו ממנו אבנים לעבר רכבים שנסעו בכביש באותה עת, וזאת בכוונה לפגוע בנוסע בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו. כתוצאה מידיי האבנים לעבר המכוניות, נפגעו מכוניות ונגרמו להן נזקים, כגון נזקי פח ונזקים לשמשות.

3. בעובדות האישום השני נטען, כי ביום 8.7.14 פתחה מדינת ישראל במבצע צבאי ברצועת עזה, מבצע "צוק איתן". החל מאותו מועד נערכו הפגנות ואירועים של הפרות סדר במקומות שונים בארץ, אשר במהלכם הובעה מחאה נגד המבצע הצבאי. על רקע האמור לעיל, בתאריך 28.7.14, החל מהשעה 10:00 לערך, ניגשו הנאשמים לאזורים בישוב ג'סר א זרקא, הגובלים עם כביש 2, וידו אבנים, בצוותא חדא עם אדם או שניים נוספים, לעבר רכבים שנסעו בכביש באותה עת, זאת בכוונה לפגוע בנוסע בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו. כתוצאה מידיי האבנים לעבר המכוניות, נפגעו חלק מכלי הרכב שנסעו בכביש ונגרמו להם נזקים כגון נזקי פח ונזקים לשמשות ומראות. נהגת אחת אף נפגעה בצווארה כתוצאה מרסיסי זכוכית שעפו לעברה לאחר ששמשות רכבה נופצה כתוצאה מפגיעה של אחת האבנים שידו לעברה, אשר אף חדרה לתוך הרכב ונחתה בין שני המושבים הקדמיים. בהמשך למתואר לעיל, הגיעו השוטרים, שגיאל לוי וגל טולדנו, לישוב על מנת לאתר ולעצור את החשודים בידיי האבנים. בשלב מסוים הבחינו השוטרים בנאשם 2 נוסע על טרקטורון, הנהוג בידי אברהים זוהיר עמאש (להלן: אברהים). השוטרים דלקו אחר הטרקטורון על מנת לעצור את נאשם 2 ואת אברהים, בעוד השניים מנסים להימלט מהשוטרים בנסיעה מהירה, עד שלבסוף נטשו את הטרקטורון ונמלטו רגלית מהשוטרים. משאיתרו השוטרים את נאשם 2 ואת אברהים, כשהם מסתתרים בשיחים, וניסו לעצור אותם, החלו השניים להיאבק בשוטרים ולהתנגד למעצר, תוך שנאשם 2 מנסה להכות באגרופ את השוטר טולדנו, כדי למנוע את מעצרו. לאחר מאבק קצר הצליחו השוטרים להשתלט על נאשם 2 ואברהים ולעצור אותם.

תסקירי שירות המבחן בעניינו של נאשם 1 (להלן בפרק זה: הנאשם)

עמוד 2

4. הנאשם הביע בפני שירות המבחן את קשייו נוכח היותו נתון במעצר, ובהינתן שהייתו במחיצת עצורים נוספים. עוד עולה מתסקירו הראשון של שירות המבחן, כי הנאשם הוא בן 22, כי טרם מעצרו התגורר יחד עם בני משפחתו בתנאי מעצר בית מלא בכפר ג'סר א זרקא, וכן כי עובר לכך היה נתון שנה בהרחקה מביתו, בתנאי מעצר בית מלא, בבית דודותיו בכפר קרע, ולא עבד לפרנסתו. הנאשם סיים עשר שנות לימוד בבית הספר התיכון בכפר. לדבריו, עזב את ספסל הלימודים, בהעדר מודעות בתרבות של כפרו לחשיבות הלימודים, ובהינתן רצונו לעזור בפרנסת המשפחה. עם סיום לימודיו, השתלב הנאשם בשוק העבודה יחד עם אביו ועבד בניקיון מסעדות.

5. בהתייחס לעבירות מושא כתב האישום המתוקן, הודה הנאשם בפני שירות המבחן, באופן חלקי בביצוע. הנאשם הטעים בפני שירות המבחן, כי הוא מתגורר סמוך למקום ההתקהלות. לדבריו, הבחין במספר רב של אנשים מתאספים והצטרף אליהם, זאת מבלי לדעת שמדובר בהתקהלות אסורה. הנאשם הוסיף וטען בפני שירות המבחן, כי נגרר בקלות לסיטואציה וביצע את העבירות המיוחסות לו. לדברי הנאשם, לא הייתה לו כוונה פלילית או כוונה לפגוע בביטחון המדינה. בנקודה זו ציין הנאשם, כי יידה אבנים לעבר השוטרים, לאחר שריססו לעברו גז מדמיע שפגע קשות בעיניו. הנאשם הביע בפני שירות המבחן צער וחרטה על ביצוע העבירות.

6. בבואו בתסקיר הראשון להעריך את גורמי הסיכון אל מול גורמי הסיכוי לשיקום, התרשם שירות המבחן כי הנאשם עודנו צעיר ומצוי בשלבי גיבוש זהותו הבוגרת, וכן כי הוא בעל יכולת וורבלית וקוגניטיבית תקינה. שירות המבחן הוסיף וציין, כי הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי, זאת כדי להקנות לו כלים להצבת גבולות אל מול הזולת ולהימנע מהיגררות אחר סיטואציות שליליות. הנאשם שיתף את שירות המבחן, כי בהיותו נתון תחת לחץ חברתי, הוא נוטה לצרוך אלכוהול יחד עם אחרים. שירות המבחן התרשם, במסגרת גורמי הסיכון, כי הנאשם גדל בקונסטלציה משפחתית מורכבת, אשר התקשתה ליתן עבורו מענה לצרכיו הרגשיים והכלכליים. הוטעם כי הנאשם, אומנם, מצליח להתחבר לחומרת מעשיו, אך יחד עם זאת, הוא הביע בפני שירות המבחן אמביוולנטיות באשר ללקיחת אחריות מלאה למעשיו. לאורך השיחה עם קצינת המבחן, ביטא הנאשם את כעסו כלפי מערכות האכיפה. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מתקשה להכיר בחלקים הבעייתיים שהובילו להתנהגותו ומנסה להשליך את הבסיס להם על פעולות מערכות האכיפה. עוד עולה מהתסקיר הראשון שהנאשם נוטה לפעול ללא שיקול דעת באשר להשלכות מעשיו.

7. אי לכך, נוכח חומרת העבירות ועובדת היות הנאשם נתון במעצר, נמנע שירות המבחן מלבווא בעניינו בהמלצה שיקומית במסגרת הקהילה שבכוחה יהא להפחית סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד על-ידו. בסיפא של התסקיר הראשון מומלץ, כי הנאשם ישולב בהליך טיפולי בין כותלי בית הסוהר, זאת במידה שיושת עליו עונש של מאסר מאחורי סורג ובריוח ובמידה שיביע רצונו להשתלב בהליך טיפולי.

8. התסקיר המשלים בעניין הנאשם הוגש, בהתייחס לתיק המצורף. מדבריו של הנאשם בפני שירות המבחן עולה, כי במועד הרלוונטי שהה בביתו בקומה השנייה, שאז החליט לרדת לקומה הראשונה, בשעת לילה מאוחרת, ולתדהמתו מצא את המתלונן יחד עם אחותו במטבח. הנאשם הוסיף וטען, כי התנהלותם של השניים הנ"ל פגעה בכבודו ובכבוד משפחתו והייתה בניגוד לקודים ההתנהגותיים המקובלים, דבר שעורר בו את זעמו. המתלונן הבחין, לגרסת הנאשם, בכעסו ונטל סכין מהמטבח כדי לדקור אותו. הנאשם, בתגובה, ובמטרה להגן על עצמו, הוציא, לטענתו, את הסכין מידי של המתלונן ודקר אותו במהלך הקטטה שפרצה ביניהם.

9. הנאשם הביע צער וחרטה בפני שירות המבחן על ביצוע העבירה מושא התיק המצורף, תוך שציין את קשייו לשלוט בכעסיו, לצד חוסר יכולתו להתמודד במצבי לחץ ומשבר ולהפעיל שיקול דעת ראוי. כמו כן, הוסיף הנאשם וסיפר לשירות המבחן, כי לפני כחצי שנה נערכה סולחה בין שתי המשפחות, וכן כי הודה בעובדות כתב האישום בשל רצונו לסיים את ההליך המשפטי.

10. שירות המבחן שב והתרשם מהנאשם כצעיר הנמצא בשלבי גיבוש זהותו הבוגרת. הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי לצורך רכישת כלים אדפטיביים להתמודדות במצבי לחץ ומשבר. הנאשם אף סיפר לשירות המבחן, כי הוא נוטה, לעיתים, לצרוך אלכוהול במסגרת חברתית, ולפיכך הביע נכונותו להשתתף במסגרת טיפולית גם בתחום זה.

11. שירות המבחן ציין בתסקיר המשלים, כי ברגעים בהם חש הנאשם פגיעה בכבודו האישי והמשפחתי, הוא נוטה להגיב באופן אלים וללא שיקול דעת. עוד צוין כי הנאשם התקשה ליטול אחריות מלאה למעשיו, תוך שהשליך, כאמור, את המניע למעשיו על התנהגותו של המתלונן וניסה להציג עמדה קורבנית.

12. לפיכך, נמנע שירות המבחן גם בתסקירו המשלים ממתן המלצה לחלופה עונשית או שיקומית במסגרת הקהילה, אשר יהא בכוחה להפחית סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד ע"י הנאשם. עם זאת, שב והמליץ שירות המבחן, במידה שיושת על הנאשם עונש של מאסר מאחורי סורג ובריא, כי ישקלו גורמי הטיפול בשב"ס לשלב אותו במסגרת טיפולית בין כותלי בית הסוהר.

תסקירי שירות המבחן בעניינו של נאשם 2 (להלן בפרק זה: הנאשם)

13. מתסקירו הראשון של שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 22, וכי סיים 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות. בתום לימודיו השתלב הנאשם בשוק התעסוקה בתחום האלומיניום. עוד עולה מתסקירו הנ"ל של שירות המבחן, כי משפחת מוצאו של הנאשם מנהלת אורח חיים נורמטיבי, כי הנאשם התארס וכי הוא צפוי להינשא בשנה הקרובה. בפני שירות המבחן הוצג מסמך המלצה ממנו עולה, כי הנאשם מתנדב בעמותה כעוזר לרכז פרויקטים וכמדריך לנוער, וכן כי הוא מתנדב חרוץ ומסביר פנים. הנאשם שיתף את שירות המבחן בכך שבתקופת מעצר הבית הרגיש צורך לצאת לעשייה משמעותית ומקדמת ועל כן פנה להתנדבות בעמותה הנ"ל.

14. שירות המבחן ציין, כי עברו הפלילי של הנאשם נקי ללא רבב. צוין כי בשל ביצוע העבירה שבפנינו, שהה הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריא במשך כ- 4 חודשים, ובהמשך שוחרר למעצר בית מלא באיזוק אלקטרוני בפקוח הוריו. כעבור שישה חודשים הוקלו תנאי מעצר הבית של הנאשם והוסר האיזוק האלקטרוני. כיום, הנאשם נתון במעצר בית לילי בלבד. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן את חווית המעצר כחוויה קשה מבחינה רגשית עבורו, דבר שאף התבטא אצלו בקושי בדיבור.

15. באשר לביצוע העבירות מושא כתב האישום, הודה הנאשם בפני שירות המבחן במיוחס לו ונשא באחריות מלאה

להתנהלותו, תוך שהביע צער על מעשיו. הנאשם הסביר את מעשיו בכך שבעת ביצוע העבירות היה נתון תחת השפעת אלכוהול ועל כן נגרר אחר התנהלות הצעירים הנוספים ששהו במקום האירוע. הנאשם שלל בפני שירות המבחן, כי התנהלותו נבעה מתוך רצון להפר סדר ולפגוע באזרחים ושוטרים, אלא הייתה, לגרסתו, תוצר של העדר שליטה על מעשיו. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מגלה הבנה למעשיו וכי הוא מצר על הנזק החומרי והנפשי שנגרם לנפגע העבירה.

16. בבואו להעריך את גורמי הסיכוי בעניינו של הנאשם, ציין שירות המבחן כי הנאשם הוא צעיר בעל תפקוד נורמטיבי, נעדר הרשעות קודמות ואינו בעל ערכים עברייניים. הוטעם, כי השלכות ההליך הפלילי וכן מעצרו של הנאשם לתקופה ממושכת, היוו עבורו גורם הרתעה משמעותי, וכי כיום הוא מצליח להכיר במחיר האישי והמשפחתי הממשי בו עליו לשאת בגין העבירות שבפנינו. שירות המבחן התרשם, מנגד, מקיומם של מספר גורמי סיכון, לרבות חומרת העבירות מושא כתב האישום. כמו כן, במסגרת גורמי הסיכון, ציין שירות המבחן כי הנאשם מתקשה לשמור על יציבות תעסוקתית וכי הוא בעל נטייה להיגרר אחרי בעלי השפעה שלילית. שירות המבחן הוסיף וציין, כי צריכת האלכוהול ע"י הנאשם, הפחיתה מיכולתו לפתח מיומנות מותאמת להתמודדות במצבי סיכון וגרמה להתנהלות חסרת שליטה מצידו, בעודו תחת השפעת האלכוהול.

17. שירות המבחן ציין בנוסף, בתסקירו הראשון, כי מכלול הגורמים הנ"ל תורמים לביסוס הערכה בדבר קיומו של סיכון מצדו של הנאשם ובדבר צורך בהעמקה וזיהוי דפוסי צריכת האלכוהול על-ידו. לפיכך, המליץ שירות המבחן בדבר דחיית הדיון לתקופה של 3 חודשים, על מנת שבתקופה זו יערך אבחון ייעודי לנאשם, במסגרתו יבחנו היבטים התמכרותיים שלו לאלכוהול.

18. בתום תקופת הדחייה הוגש תסקירו המשלים של שירות המבחן. התסקיר הנ"ל מבוסס על מידע עדכני שהובא לידיעת שירות המבחן מהיחידה לנפגעי אלכוהול במועצה המקומית "גסר א-זרקא" (להלן: היחידה). מהמידע הנ"ל עולה, כי הנאשם השתלב במסגרת היחידה ביום 30.10.16, וכי מאז הוא לוקח חלק בשיחות פרטניות בתדירות של אחת לשבוע. גורמי הטיפול ביחידה ציינו, כי הנאשם משתף פעולה בהליך הטיפול, מגלה אחריות ואכפתיות למצבו והוא בעל משמעת פנימית. בהתייחס לדפוסי צריכת האלכוהול של הנאשם, סבורים גורמי הטיפול כי מדובר בדפוס של שימוש לרעה ולא בהתמכרות פעילה, אף כי קיים צורך בהמשך טיפול בנאשם לביסוס מיומנויות להתמודדות במצבי סיכון ולהפחתת השימוש לרעה באלכוהול.

19. במהלך תקופת הדחייה עבר הנאשם, כאמור בתסקיר המשלים, תהליך אישי משמעותי לשיקום חייו בהיבט האישי, המשפחתי והתעסוקתי. הוטעם בנקודה זו, כי הנאשם עובד מזה כ- 5 חודשים בסופרמרקט "רמי לוי", וכן כי הוא צפוי להינשא בעוד מספר חודשים. על כן, העריכו גורמי הטיפול ביחידה, כי ישנה נחיצות וחשיבות להמשך השתלבותו של הנאשם במסגרת היחידה. הנאשם הביע בפני שירות המבחן מוכנות להמשך טיפול ביחידה ורצון לשינוי דפוסי צריכת האלכוהול על-ידו.

20. שירות המבחן סבור כי נוכח התהליך המשמעותי שעובר כיום הנאשם, יש להימנע מהטלת ענישה עליו בדמות של מאסר מאחורי סורג ובריא, דבר שיביא לקטיעתו של ההליך הטיפולי ולחשיפתו של הנאשם לסביבה שולית ולסיפוח

נורמות שוליות.

21. לפיכך, ועל אף חומרת המעשים שבפנינו, סבור שירות המבחן כי קיים סיכוי ממשי לשיקומו של הנאשם, ועל כן בא בהמלצה בתסקירו המשלים להטיל על הנאשם, בצד ענישה ממשית ומוחשית, צו מבחן למשך שנה, במהלכה יידרש להמשיך בטיפול במסגרת היחידה לנפגעי אלוהול. בנקודה זו ציין שירות המבחן כי שקל להמליץ בפני בית המשפט על הטלת עונש על הנאשם של מאסר לריצוי בעבודות שירות, אך בשל החשש להחרפת מצוקתו הכלכלית, סבור שירות המבחן, כי יש להשית עליו עונש של צו של"צ, בהיקף משמעותי של 350 שעות. שירות המבחן הבהיר, כי במסגרת ענישה שכזו יתאפשר לנאשם להמשיך בהליך השיקום, זאת לצד יכולת לקיום עצמאי הכולל תפקוד תעסוקתי וקבלת אחריות למצבו.

טיעוני המאשימה לעונש

22. במסגרת הראיות לעונש מטעם המאשימה הגיש בא כוחה את גיליון המרשם התעבורתי של נאשם 2 (תע/1), ממנו עולה כי לחובתו שתי הרשעות תעבורה קודמות. כמו כן, הגיש ב"כ המאשימה את טיעוני המאשימה לעונש בכתב (תע/2) ואסופת פסיקה להמחשת עמדתה העונשית של המאשימה הן לעניין תיק זה והן לעניין התיק שצרף נאשם 1 לתיק זה (תע/3). עברם הפלילי של הנאשמים נקי, למעט, כאמור, הרשעותיו של נאשם 2 בעבירות תעבורה. נאשם 1 שהה במעצר מיום 4/8/14 - 14/11/14 והוא שוהה במעצר בגין התיק המצורף, מיום 07/04/2016 עד כה. נאשם 2 שהה במעצר מיום 16/11/14-28/7/14.

23. בטיעוניו ביקש ב"כ המאשימה, כי בית המשפט יקבע מתחמי ענישה הולמים נפרדים ביחס לנאשם 1, לגבי כל אחד מהאישומים מושא כתב האישום בתיק זה, תוך שהטעים בנקודה זו כי המאשימה רואה בכל אחד מהם - אירוע נפרד. באשר לתיק המצורף, טען ב"כ המאשימה, כי אין לחפוף בין העונשים שיושמו על נאשם 1 בתיק זה לבין העונש שיושם עליו בתיק המצורף, תוך שהבהיר כי אין זה המקרה בו נאשם אמור ליהנות מפירות צירוף התיקים, זאת בהינתן העובדה שהנאשם ביצע את העבירה מושא כתב האישום בתיק המצורף, שעה שעומד ותלוי נגדו כתב האישום בתיק זה.

24. ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם, נוכח הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת, בגין העבירות מושא תיק זה, ביחס לנאשם 1, נע בין 30-54 חודשי מאסר בפועל בגין האירוע מושא האישום הראשון, ובין עונש של 24-48 חודשי מאסר בפועל בגין האירוע מושא האישום השני. כמו כן, עתר ב"כ המאשימה, כי בית המשפט יטיל על נאשם 1 עונש של מאסר על תנאי לתקופה ממושכת. באשר לאירוע מושא התיק המצורף, עתרה המאשימה למתחם עונש הולם, הנע בין 6-9 שנות מאסר בפועל, בנוסף לעונשי מאסר על תנאי ופיצוי לקורבן העבירה. לגישת המאשימה, כתב האישום מושא התיק המצורף כולל אירוע אלימות ברף חומרה גבוה ביותר, שכן היה פסע בלבד בינו לבין אירוע של ניסיון רצח, ולפיכך אין כל הצדקה לכך שעונש המאסר בפועל שיושם על הנאשם בגין התיק המצורף, ירוצה בחופף לעונש המאסר שיוטל עליו בגין תיק זה.

באשר לנאשם 2, עותרת המאשימה למתחם עונש הולם, הנע בין 30 ל-54 חודשי מאסר בפועל, בצד עונשי מאסר על תנאי.

25. ב"כ המאשימה ציין, לגבי האישום הראשון בתיק זה, כי נאשם 1 תכנן לבצע את האמור בו, באופן מושכל, מתוכנן ויזום, דבר הנלמד מהיענותו של נאשם 1 לבקשת האחר לגשת לתחנת דלק על מנת להשתמש בהפגנה בדלק ובזיקוקים, אותם רכש נאשם 1 בכסף שניתן לו ע"י האחר, מה גם שנאשם 1 הוא זה שמילא את בקבוקי הדלק. ב"כ המאשימה ביקש שלא לראות בעובדה שהאחרים, הנזכרים באישום הראשון, לא נתנו את הדין על מעשיהם, כנסיבה לקולה, זאת בהינתן חלקו הגדול יותר וחמור יותר של נאשם 1 בביצוע העבירות.

26. באשר לעובדות האישום השני, הפנה ב"כ המאשימה לכך ששני הנאשמים יידו אבנים בצוואת לעבר רכבים שנסעו בכביש באותה עת. נטען כי שני הנאשמים גם יחד תרמו תרומה מכרעת לביצוע העבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה וחבלה במזיד. בעניינו של נאשם 2 צוין, בנוסף, כי הלה נמלט מהשוטרים בנסיעה מהירה, כשהוא רוכב יחד עם אברהים על טרקטורון, עד שלבסוף נטשו השניים את הטרקטורון והסתתרו בשיחים, ובהמשך, לאחר שאותרו על ידי השוטרים, התנגדו למעצרים, תוך שנאשם 2 מנסה להכות את השוטר באגרופו, כל זאת כדי לסכל את מעצרו.

27. באשר לנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות מושא האישומים הראשון והשני והנזקים שנגרמו בפועל, הוטעם כי יידו אבנים לעבר שוטרים וירי של זיקוקים באוויר סיכן את חייהם של השוטרים והיה עשוי אף להוביל לקיפוד חיי אדם. נטען בנקודה זו, כי אך באורח נס הסתיימו האירועים בפגיעות ברכוש בלבד ולא בתוצאות קשות אף יותר ובפגיעה בחיי אדם. עם זאת, צוין לגבי האישום השני, כי מלבד נזקי הפח והנזקים שנגרמו למראות ולשמשות של המכוניות שנסעו באותה עת בכביש, נפגעה גם אחת הנהגות בצווארה, כתוצאה מרסיסי זכוכית שעפו לעברה לאחר ששמשות רכבה נופצה, זאת כתוצאה מפגיעה של אחת האבנים שיודו לעברה, אשר חדרה לתוך הרכב ונחתה בין שני המושבים הקדמיים.

28. הערכים החברתיים שנפגעו, על פי כתב האישום בתיק זה, כנטען ע"י ב"כ המאשימה הינם - שלמות גופו של אדם; שמירה על שלטון החוק; שמירה על שלום הציבור ככלל ובפרט - שמירה על ביטחונם ושלומם של ציבור המשתמשים בכביש; הגנה על קניינו הפרטי של אדם. הוטעם בנקודה זו, כי לערכים אלו ניתנו הכרה והגנה אף בחוקי היסוד, וכי פגיעה בהם מחייבת ענישה מחמירה ומרתיעה.

29. ב"כ המאשימה הפנה לעובדותיו של כתב האישום בתיק המצורף, זאת כדי ללמד על חומרת מעשיו של נאשם 1. נטען בנקודה זו, כי נאשם 1 תר אחר המתלונן, קילל אותו, תפס בחולצתו ודחף אותו ולאחר מכן אף הצטייד בסכין שהביא מביתו. ב"כ המאשימה הדגיש את חלקו הבלעדי של נאשם 1 בביצוע העבירה מושא התיק המצורף, וכן את הנזקים שנגרמו למתלונן, שעה שנדקר ע"י הנאשם חמש דקירות בחלקים רגישים בגופו. ב"כ המאשימה טען, כי מדובר באירוע שעלול היה להסתיים באובדן חיים, או בגרימת נכויות קשות. עוד צוין, לחומרה, כי האירוע נפסק רק כאשר אחר הרחיק את הנאשם מהמתלונן. ב"כ המאשימה ביקש שלא לראות את הטעמים שהובילו את הנאשם לביצוע העבירה, הנוצצים בפגיעה בכבוד המשפחה, כנסיבה לקולה, תוך שטען כי שומה על בית המשפט למגר את האלימות הקשה, המבוצעת באצטלה של כבוד המשפחה.

30. באשר ליכולתו של נאשם 1 להבין את הפסול במעשיו, טען ב"כ המאשימה כי הנאשם ביצע את המעשים מושא התיק המצורף, בהיותו בגיר כבן 22 ו-4 חודשים, מה גם שברקע היה תלוי ועומד נגדו כתב האישום בתיק זה. עוד טען ב"כ המאשימה, כי אף בעת ביצוע העבירות מושא תיק זה, היה נאשם 1 בגיר, כבן 20 ו-7 חודשים, וכן כי אף נאשם 2

היה בגיר בעת הרלוונטית, כבן 20 וחצי לערך. לטענת ב"כ המאשימה, שני הנאשמים הבגירים היו מודעים לחומרת מעשיהם ולהשלכות של התנהגותם.

31. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנה ב"כ המאשימה לאמור בתסקירי שירות המבחן, אשר הוגשו בעניינו של נאשם 1, מהם עולה, בין היתר, כי הלה נוטה להגיב באופן אלים כשחש פגיעה בכבודו האישי והמשפחתי, וכן כי הוא פועל ללא שיקול דעת לתוצאות והשלכות מעשיו ומתקשה ליטול אחריות מלאה למעשיו ואף מביע עמדה קורבנית. צוין בנקודה זו, כי לא בכדי, לא בא שירות המבחן בהמלצה על חלופת ענישה בעניינו של נאשם 1 או שיקום במסגרת הקהילה, באופן שיפחית סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד.

32. בעניינו של נאשם 2, נטען ע"י ב"כ המאשימה, כי אומנם שירות המבחן העריך כי חרף חומרת המעשים, קיים סיכוי ממשי לשיקומו ולכן הומלץ על השתתפותו במבחן לשנה, וכי במהלכה ימשיך הנאשם בטיפול במסגרת היחידה לנפגעי אלכוהול, כל זאת בצד צו של"צ בהיקף של 350 שעות. אולם, לטענת המאשימה, סעיף 40ד' לחוק העונשין מתיר לבית המשפט לסטות ממתחם העונש ההולם - לצורך שיקום רק אם הוכיח הנאשם כי השתקם, או כי קיים סיכוי של ממש לשיקומו, זאת בשקלול ההגנה על אינטרס הציבור. בנקודה זו נטען כי בעניינו אין מקום לקביעה כי נאשם 2 השתקם וכי יש ליתן את הדעת לחומרת העבירות בהן הורשע, שהינן עבירות מסכנות חיים. הוטעם כי תופעת ידוי אבנים לעבר כלי רכב, לרבות בזמן נסיעה בצירי תנועה מרכזיים, יוצרת סיכון מוחשי לפגיעת גוף קשה ולפגיעות רכוש, וכן משבשת את אורח החיים התקין ומבטאת קריאת תיגר על שלטון החוק, מה גם שמדובר בעבירות קלות לביצוע וקשות לאיתור. ב"כ המאשימה הוסיף, לחומרה, את העובדה שהעבירות בוצעו במהלך תקופה של מבצע צבאי ברצועת עזה, עת שכוחות הביטחון פעלו להגן על ביטחון המדינה ואילו הנאשמים, יידו, כאמור, אבנים לעבר עורק מרכזי של תנועה.

33. בסיכומו של דבר, ביקש ב"כ המאשימה להשית על הנאשמים, ענישה בהתאם למתחמי העונש ההולמים להם טוענת, כאמור, המאשימה, זאת בצירוף עונשי מאסר על תנאי, ותוך קביעה, בעניינו של נאשם 1, כי עונש המאסר בפועל בתיק זה, יצטבר לעונש המאסר בפועל שיושת עליו בגין התיק המצורף. עוד ביקשה המאשימה, כאמור לעיל, להשית על נאשם 1 בגין התיק המצורף, פיצוי לטובת נפגע העבירה.

טיעוני ההגנה לעונש בעניינו של נאשם 1 (להלן בפרק זה: הנאשם)

34. בפתח טיעוניו לעונש בדיון בפניי, ביקש הסנגור מבית המשפט להסתפק בתיק זה בתקופת מעצרו של הנאשם, בציינו כי מעבר לתקופה בה היה הנאשם נתון במעצר מאחורי סורג ובריח, הוא היה נתון במעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוניים כשבעה חודשים בחלופת מעצר המרוחקת מביתו, מה גם שלאחר שהוסר הפיקוח האלקטרוני, נותר הנאשם נתון במעצר בית תקופה נוספת של כ- 10 חודשים, עד למעצרו בתיק המצורף.

35. הסנגור הדגיש את תיקונו של כתב האישום בתיק זה ש"רוכך", לשיטתו, באופן משמעותי, וכן את הודאתו של הנאשם בעובדותיו של כתב האישום, אשר חסכה מזמנו היקר של בית המשפט נוכח מספרם הרב של העדים שהיו צפויים להעיד בתיק זה. באשר לרקע לביצוע המעשים על ידי הנאשם, נטען כי לא מדובר בפשע על רקע לאומני וכי

לנאשם לא הייתה כוונה פלילית או כוונה לפגוע בביטחון המדינה. עוד ציין הסנגור, כי הנאשם ידה אבנים לעבר השוטרים, לאחר שאלו ריססו לעברו גז מדמיע שפגע קשות בעיניו. הסנגור הוסיף וטען, כי אין לקבל את טענת המאשימה בגדרה נטען, כי הנאשם יזם ותכנן את ביצוע העבירות. הוטעם כי מעורבותו של הנאשם הייתה פאסיבית-הנאשם קנה את הדלק לבקשתו של אחר, לאחר שהלה צייד אותו בכסף. בנקודה זו הוסיף הסנגור, כי האחר הוא אדם מכובד בקהילה אליה השתייך הנאשם, וכי הנאשם פעל, לבקשתו, מבלי לדעת באופן מדויק לשם מה התבקש לרכוש את הדלק.

36. באשר לנזק שנגרם או שהיה צפוי להיגרם כתוצאה מביצוע העבירות מושא האישום הראשון, הדגיש הסנגור כי לא נעשה שימוש בבקבוקי תבערה, כי אם בבקבוקי זכוכית ללא פתיל, אשר פוטנציאל הסכנה הטמון בהם נמוך משימוש בבקבוקי תבערה. באשר לזיקוקים שנורו במהלך ההפגנה, נטען כי אלו נורו באוויר ולא היו מכוונים כלפי מאן דהוא. באשר ליידי האבנים, נטען כי הנאשם הורשע בעבירה זו מכוח דיני השותפות ואין כל ראיה לכך שהנאשם בעצמו ידה את האבנים. הסנגור הדגיש, כי במהלך ידיו האבנים לעבר הכביש ולעבר השוטרים נגרם נזק למכוניות החולפות, אך למרבה המזל לא נגרם כל נזק לנפש. ביחס לאישום השני, הבהיר הסנגור כי לנאשם לא מיוחסת פגיעה של הנהגת, הנזכרת באישום זה, מה גם שבאותם רגעים הנאשם כלל לא עמד בסמוך לכביש.

37. הסנגור הפנה, במסגרת טיעוניו לעונש, לתיקון 119 לחוק העונשין (שנכנס לתוקף לאחר הגשת כתב האישום נגד הנאשמים), זאת בכדי ללמד על האבחנה שיצר המחוקק בין העונש המרבי שנקבע לאלו המיידים אבנים בכוונה לגרום לנוסע בכלי תחבורה חבלה חמורה (עשרים שנות מאסר), לבין העונש המרבי שנקבע לאלו המיידים אבנים באופן המסכן את בטיחות הנוסעים, אולם מבלי שגמלה בליבם אותה כוונה מיוחדת לפגוע בנוסע (10 שנות מאסר). בנקודה זו ציין הסנגור, כי בלבם של הנאשם לא גמלה כוונה לפגוע במאן דהוא.

38. בנוגע לתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה כי הנאשם גילה כעס כלפי מערכת האכיפה, טען הסנגור כי תחושה זו של הנאשם אינה משוללת יסוד, זאת בהינתן העובדה שמעורבים אחרים בפרשה כלל לא נחקרו ואחרים נחקרו ושחררו מבלי שהועמדו לדין, בעוד שהנאשם שיתף פעולה והועמד לדין וכן הותקף, לטענתו, על ידי השוטרים ואיום ע"י השב"כ כי משפחתו תגורש מהארץ.

39. הסנגור טען, כי יש לראות בשני האישומים בתיק זה משום אירוע אחד, שכן קיימים קווי דמיון בין פרטי האישומים וניתן לראות כל אחד מהאירועים המתוארים בכתב האישום כחלק מאירוע אחד, במהלכו בוצעו העבירות, על רקע הירצחו של הנער אבו חדר ועל רקע מבצע "צוק איתן". לטענת הסנגור, מדובר במסכת עובדתית אחת, צמודה בזמן ובמקום, ובהתאם ביקש הסנגור לקבוע מתחם עונש הולם אחד לאירוע כולו, לשני האישומים.

40. באשר למתחם העונש ההולם בגין העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, טען הסנגור כי המתחם הנ"ל נע בין עונש של מאסר בפועל של מספר חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין עונש של 15 חודשי מאסר בפועל. לתמיכה בעמדתו העונשית הנ"ל, הפנה הסנגור לאסופת פסיקה נע/1. בנקודה זו ביקש הסנגור שלא ללמוד גזירה שווה מאסופת הפסיקה שהגישה המאשימה לענייננו. צוין כי הפסיקה אליה הפנה ב"כ המאשימה בטיעוניו מלמדת בדבר נסיבות שונות וחמורות יותר מהנסיבות שבפנינו, מכל ההיבטים.

41. באשר לעובדות התיק המצורף, טען הסנגור, מבלי להקל ראש בחומרת העבירה, כי זו בוצעה על ידי הנאשם בעידנדא דריתחא, על רקע הצורך להגן על כבודה של אחותו עת שזו שהתה בגפה יחד עם המתלונן, דבר שאינו מקובל בחברה הערבית אליה משתייך הנאשם. הסנגור הדגיש את הודאתו של הנאשם הזדמנות הראשונה בתיק המצורף, תוך שציין כי קיים קשר משפחתי בין משפחת הנאשם למתלונן, ולפיכך ביקש להותיר פתח של תקווה ליצירת יחסים תקינים ביניהם.

42. עוד ביקש הסנגור להתחשב בעברו הנקי של הנאשם, כמו גם בגילו של הנאשם בעת ביצוע העבירות, וטען להיותו של הנאשם "בגיר צעיר". הסנגור הפנה לתסקיר שירות המבחן ממנו עולה, כי הנאשם נמצא עדיין בשלבי גיבוש זהותו, דבר המשפיע, לשיטת הסנגור, על מידת יכולתו של הנאשם להבין את הפסול במעשיו. כמו כן, טען הסנגור, כי העבירה מושא התיק המצורף, בוצעה באופן ספונטני ומבלי שקדם לה תכנון ומוקדם. באשר לנזק שנגרם למתלונן, נטען כי מלבד פצע דקירה חודר אחד, מרבית הפגיעות הינן שטחיות ויכולות להלום גם עבירה של פציעה בנסיבות מחמירות.

43. להמחשת עמדתה העונשית של ההגנה באשר לעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, הגיש הסנגור אסופת פסיקה (נע/2) וטען כי בעבירה הנ"ל קיים מנעד רחב של ענישה, בשים לב לנסיבותיהם של המקרים השונים. באשר לפסיקה שהגישה המאשימה, טען הסנגור כי בפסיקה הנ"ל הנזק שנגרם מביצוע העבירות, כמו גם התכנון שקדם להן, חמור לאין שיעור מעניינו, ולפיכך אין להקיש ממנה למקרה שבפנינו.

44. לסיכום, ביקש הסנגור, כי בית המשפט ינהג במידת הרחמים כלפי הנאשם ויורה על חפיפת העונשים שיושגו עליו בגזר הדין. עוד ציין הסנגור, כי חלקו של נאשם 2, העולה מעובדות האישום השני, גדול מחלקו של הנאשם, דבר המצדיק החלת אחידות ענישה ביחס לשני הנאשמים, זאת אף ששירות המבחן בחר באפיק שיקומי לגבי נאשם 2. כן סבור הסנגור, כי אף שבסופו של יום לא מצא שירות המבחן להמליץ בעניינו של הנאשם על הליך שיקומי במסגרת הקהילה, הרי שהלכה למעשה יש לראות בהמלצתו המלצה שיקומית, הגם שמדובר בהמלצה המתייחסת להליך טיפולי בין כתלי בית הסוהר. מכאן, לגישת הסנגור, יש לראות בהמלצת שירות המבחן כשיקול לקולה, המצדיק סטייה ממתחם הענישה ההולם משיקולי שיקום, בהתאם לסעיף 40 ד' לחוק העונשין. בהקשר זה הדגיש הסנגור, כי מדובר בצעיר שהביע רצון ונכונות לשיקום, מה גם שלא עולה מהתסקיר כי רצונו של הנאשם לשיקום אינו אמיתי או נובע מחששו מאימת הדין. הסנגור הפנה לפסיקת בית המשפט העליון (ע"פ 9031/16), ממנה עולה כי ימי מעצר בפיקוח אלקטרוני משמשים כשיקול לעניין העונש, תוך שהדגיש כי הנאשם היה נתון, כאמור, במעצר באיזוק אלקטרוני במשך 7 חודשים.

45. בסיכום דבריו, ביקש הסנגור להתחשב התחשבות מרבית בנאשם, בהינתן הודייתו בהזדמנות הראשונה והעובדה שסייע באיתור חשודים נוספים, ולהשאיר לו פתח של תקווה על מנת שיוכל לזנוח את עברו הפלילי ולבנות את חייו כאזרח תורם ומועיל. כן ביקש הסנגור שלא להטיל על הנאשם קנס כספי או פיצוי נוכח מצבו הכלכלי והחובות הרבים הרובצים עליו, וכן להתחשב בעניין זה בתקופה הממושכת בה היה נתון הנאשם במעצר בית ובמעצר מאחורי סורג ובריח, כמו גם בכך שהנאשם עומד בפני ריצוי מאסר לתקופה נוספת.

46. להלן דברי הנאשם בדיון בפניו:

"אבקש מבית המשפט הנכבד סליחה, אני מצטער על כל מה שקרה, אני מודה וזאת לא הדרך שלי".

טיעוני ההגנה לעונש בעניין נאשם 2

47. טיעוני ההגנה לעונש בעניין נאשם 2 הוגשו בכתב (נע/3), תוך שבאת כוחו, עו"ד הגב' ביראת, הוסיפה וטענה לעונש בעל-פה בדיון בפניי. נטען כי נאשם 2 היה נתון בגין תיק זה הן במעצר מאחורי סורג ובריח (תקופה של 3.5 חודשים) והן במעצר באיזוק אלקטרוני (תקופה של כחצי שנה). צוין בנקודה זו כי יש ליתן משקל, כטעם לקולה, לתקופת היותו של הנאשם במעצר באיזוק אלקטרוני. עוד נטען כי מיום 11/05/2015, החל הנאשם לשהות במעצר בית בביתו עד ליום 16/08/2016, שאז צומצם מעצר הבית למעצר בית לילי בלבד.

48. ב"כ נאשם 2, עו"ד עאדל ביראת, הדגיש בטיעוניו לעונש בכתב את הודאת נאשם 2 בהזדמנות הראשונה, אשר חסכה הן זמן שיפוטי יקר והן את זמנם של העדים. עוד נטען באשר להמלצת שירות המבחן, העולה ממקרא התסקיר השני, ולפיה מומלץ להימנע מהטלת מאסר בפועל על הנאשם, בהינתן התהליך הטיפולי המשמעותי שהוא עובר וההליך השיקומי שעבר. כן הפנה ב"כ נאשם 2 להתרשמות שירות המבחן, כאמור בתסקיר הראשון, לפיה לוקח הנאשם, שאינו מאופיין בערכים עברייניים, אחריות מלאה למעשיו, תוך הכרה בהשלכותיהם ובפסול שבהתנהגותו. מהתסקיר הנ"ל עולה אף התרשמות כי מעשיו של נאשם 2 היו תחת השפעת אלכוהול וכי ההליך המשפטי ומעצרו של הנאשם, היוו עבורו גורם משמעותי של הרתעה.

49. נטען ע"י ב"כ נאשם 2, כי יש מקום לאמץ בתיק זה את המלצת שירות המבחן, וכי אין ספק כי סיכויי השיקום של נאשם 2 גבוהים מאוד, בהינתן ההליך הטיפולי הממושך בו הוא נתון, התרשמות שירות המבחן והמערך התומך של משפחתו. בנוסף, נטען כי נאשם 2 היה "בגיר צעיר" בעת ביצוע העבירה (בן כ-20 שנה), ולפיכך יש מקום, בהינתן חלוף 3 שנים מאז האירוע, להשית עליו עונש הולם מקל ואף לסטות מכל עונש הולם שייקבע. הודגש ע"י ב"כ נאשם 2, כי אם לא יציית נאשם 2 לצו המבחן הוא יהיה צפוי לעונש נוסף, דבר המלמד כי צו המבחן משרת גם את אינטרס הנאשם וגם את אינטרס החברה.

50. בסיכומו של דבר, עותר ב"כ נאשם 2 לאימוץ עיקרי המלצת שירות המבחן ולהשית על נאשם 2 מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות וכן צו מבחן למשך שנה.

51. כך אמר נאשם 2, בדבריו בדיון פניי: "אני פתחתי דף חדש, ואני מצטער על מה שעשיתי. בחודש ספטמבר אני רוצה להתחתן".

דיון והכרעה

52. תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתווה את העיקרון המנחה כיום את ביהמ"ש בבואו לגזור דינו של נאשם, שהינו, לפי סעיף 40 ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו

ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, את עיקרון הגמול (ראו: ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 18/4/12). סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע כי, על ביהמ"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל. לשם כך, יתחשב ביהמ"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40 ט' לחוק העונשין.

53. בשלב הראשון על בית המשפט לבדוק האם העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד או מספר אירועים נפרדים. אם יגיע למסקנה כי מדובר באירועים נפרדים עליו לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד ולאחר מכן לגזור עונש נפרד לכל אירוע (בד בבד עם קביעה האם ירוצו העונשים בחופף או במצטבר) או עונש כולל לאירועים כולם (סעיף 40ג' (ב) לחוק העונשין) (ראו ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (5.8.2013)). בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) הנ"ל (להלן: עניין ג'אבר) קבע בית המשפט העליון, כי עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק ושניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת ייחשבו לאירוע אחד (ראו בעניין זה פסקה 5 לחוות דעתה של כב' השופטת ברק ארז בעניין ג'אבר ופסקה 2 לחוות דעתו של כב' השופט פוגלמן). עוד נקבע בע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (03.09.2015), כי "כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות, שומה על בית המשפט לעמוד על נסיבותיו העובדתיות של העניין שלפניו, ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות "מבחני עזר" לקביעת עוצמת הקשר... בבחינת הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה, האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו" (כן ראו: רע"פ 4760/14 מדינת ישראל נ' קיסלמן (7.5.15)).

54. ומהתם להכא:

במקרה דנן יש לראות, לידי, את העבירות מושא האישום הראשון כמהוות אירוע נפרד מהעבירות מושא האישום השני. לא ניתן להשקיף על העבירות בשני האישומים כמהוות מסכת עבריינית אחת ואין בין העבירות קשר הדוק, המצדיק קביעה כי יש לראות את מכלול העבירות בתיק זה כמהוות משום אירוע אחד. ודוק, אין סמיכות זמנים בין האירוע מושא האישום הראשון לבין האירוע מושא האישום השני. האירוע מושא האישום הראשון התרחש ביום 05/07/2014, ובמהלכו זרק, כאמור, נאשם 1, מספר בקבוקי זכוכית שמילא בדלק, לעבר מדורה על מנת ללבות את האש וכן יידה אבנים לעבר שוטרים וירה זיקוקים באוויר, כל זאת במסגרת התפרעות שהתרחשה במהלך של התקהלות אסורה. במסגרת אותה התפרעות, יידו נאשם 1 וצעירים נוספים אבנים לעבר רכבים שנסעו על כביש החוף, באזור הישוב ג'אסר אל זרקא הגובל בכביש 2. אומנם, במסגרת האישום השני מיוחסות לשני הנאשמים עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה וחבלה במזיד ברכב, שהינן חלק מהעבירות המיוחסות לנאשם 1 במסגרת האישום הראשון. אולם, כל אחד מהאירועים ארע, כאמור, במועד שונה (בפער זמנים של 3 שבועות, האחד מהשני). כמו כן הרקע לכל אחד מהאירועים שונה. האירוע מושא האישום הראשון התרחש על רקע הפרות סדר בארץ, במהלך הובעה מחאה בגין הרצחו של הנער מוחמד אבו חדיר ע"י יהודים, ואילו האירוע מושא האישום השני, התרחש על רקע עריכת הפגנות וקיום אירועים של הפרות סדר בארץ, זאת לאחר פתיחת מדינת ישראל במבצע צבאי ברצועת עזה (מבצע "צוק איתן"). אי לכך, אתייחס להלן לכל אחד מהאישומים בתיק זה כאל אירוע נפרד, בגינו ייקבע מתחם עונש הולם נפרד.

55. הנאשמים הורשעו, כאמור, בעבירות שעיקרן העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, ולהלן לשון

סעיף העבירה הנ"ל, בנוסח הרלוונטי לענייננו (עובר לתיקון 119 לחוק העונשין, אשר חוקק בשנת 2015):

"332. העושה אחת מאלה, בכוונה לפגוע בנוסע בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו, דינו - מאסר עשרים שנים:

...

(3) יורה או זורק דבר אל אדם שעל נתיב התחבורה או כלי התחבורה או אל חפץ שעליהם או גורם שהדבר יגע בהם".

56. הנה כי כן, המחוקק קבע לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בה הורשעו הנאשמים עונש מרבי של 20 שנות מאסר, זאת לא בכדי. בנקודה זו אביא את דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 2432/15 חליל עיסא נ' מדינת ישראל (2/7/15) (להלן: עניין עיסא): "...כבר נפסק כי בשל פוטנציאל הנזק הטמון בידיו אבנים לעבר מכוניות נוסעות העובדה שלא נגרם נזק בפועל, אף שהיא נושאת משקל בגזירת הדין, אינה גורעת מחומרת המעשה עצמו וכפי שציין בית משפט זה בעניין פלוני: "השלכת אבנים עלולה לגרום לתוצאות הרות אסון. היא עלולה להביא לתאונה שסופה מר" (שם, בפסקה 8; עוד ראו, ע"פ 255/88 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד מ"ג(2) 575, 576-577 (1988)).".

57. מקל וחומר יצוין, כי במקרה דנן נגרמו כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים נזקי רכוש לרכבים. עפ"י האישום השני, נפצעה נהגת רכב בצווארה, מרסיסים של שמשת רכב שנופצה באמצעות אחת מהאבנים שהושלכו במסגרת אותו אירוע. ברם, לנאשמים שבפנינו לא מיוחסת ע"י המאשימה עבירת אלימות כלפי אותה נהגת. עם זאת, אין להתעלם מכך שידיו האבנים לעבר המכוניות ע"י הנאשמים, גרם לנזקים לחלק מכלי הרכב שנסעו בכביש, זאת הן על פי האישום הראשון, המיוחס אך לנאשם 1 והן על פי האישום השני, המיוחס לשני הנאשמים. אך במזל, לא הסתיימו שני האירועים באורח קשה יותר, בקיפוד חלילה של חיי אדם.

58. העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, שהינה העבירה החמורה ביותר בתיק זה, פוגעת בביטחון הציבור ובערכים בסיסיים של הזכות לחיים ולביטחון וכן בחופש התנועה, לרבות בסדר החברתי התקין, הדורש אפשרות לנוע בבטחה בנתיבי התנועה, כל שכן בעורקי תנועה מרכזיים.

59. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, אציין כי נאשם 1 תכנן את מעשיו מושא האישום הראשון, זאת בהינתן העובדה שהלה רכש מבעוד מועד, בהנחייתו של אחר, את הדלק והזיקוקים, וכן מילא בקבוקי זכוכית קטנים בדלק. לפיכך, יש לראות את ההתפרעות בה נטל חלק נאשם 1, את ידיו האבנים לעבר השוטרים ואת ידיו האבנים לעבר רכבים בכביש, כחלק מתכנון קודם של נאשם 1. על פי האישום השני, ניגשו הנאשמים למקומות שגבלו בכביש החוף וידו משם, בצוותא חדא, אבנים יחד עם אדם או שניים נוספים, לעבר רכבים נוסעים. קיים במעשיהם הנ"ל של הנאשמים משום תכנון מסוים, אף כי אין אינדיקציה ראייתית לכך שהנאשמים תכננו מבעוד מועד את מעשיהם הנ"ל. עוד אוסיף בנקודה זו, לגבי נאשם 2, כי התנהלותו כלפי השוטרים הייתה, מטבע הדברים, התנהלות ספונטנית שהתפתחה בלהט העניינים, ומתוך רצון להימלט מאימת הדין ולמנוע את מעצרו. כן אציין כי חלקו של נאשם 1 במעשים מושא

האישום הראשון הינו דומיננטי, כפי שעולה ממקרא האישום. באשר לאישום השני, יצוין כי אישום זה מייחס לשני הנאשמים ביצוע, בצוותא חדא, של העבירות שעניינן, כאמור, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה וחבלה במזיד ברכב, ולפיכך יש לראות את שני הנאשמים כמי שחלקם דומה בביצוע העבירות הנ"ל. באשר לעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו כדין והתנגדות למעצר, המיוחסות אך לנאשם 2, יצוין כי ברי שחלקו של נאשם זה בביצוע העבירות הנ"ל - בלעדי, אולם מדובר בעבירות, הפחותות בחומרתן מיתר העבירות, המיוחסות באישום השני לשני הנאשמים.

60. במסגרת בחינת מדיניות הענישה הנהוגה בגין העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, שהינה, כאמור, העבירה העיקרית בתיק זה, תובא הפסיקה הבאה:

· ע"פ 5555/09 מנסור הייב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 7.10.10) - בערעור הנ"ל דובר במערער שנדון בבית המשפט המחוזי, בין היתר, לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל בגין יידוי אבן לעבר רוכב קטנוע שנע על פני הכביש, דבר שסיכן את חייו של האחרון. ערעור על חומרת העונש - נדחה.

· בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' סגן הנשיא, השופט מ' דרורי) השית בת"פ 29572-08-13 מדינת ישראל נ' אשקר ואח' (19/6/14) על שני נאשמים צעירים עונש של 20 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר מותנה של 5 חודשים, במצטבר, ובצד ענישה נלווית. הנאשמים הנ"ל הורשעו, מכוח הודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן, לאחר שמיעת חלק מהראיות, בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, חבלה במזיד ברכב ופגיעה בנסיבות מחמירות. כל אחד מהנאשמים הנ"ל זרק אבן לעבר אוטובוס נוסע ששמשותיו התנפצו. כתוצאה מכך גם נפצעה נוסעת בידה ונזקקה לתפרים. עוד נקבע בתיק הנ"ל מתחם ענישה הולם, הנע בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

· בעניין עיסא נדחה ערעורו של המערער שהורשע בבית המשפט המחוזי, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה (יידה אבנים מגובה רב לעבר מכוניות שנסעו בכביש), והושת עליו עונש של 16 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונש של מאסר מותנה. אף במקרה הנ"ל נקבע ע"י בית המשפט המחוזי מתחם ענישה הולם, הנע בין 8 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

61. לאחר שנתתי דעתי לערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות מושא האישום הראשון על ידי נאשם 1, ובחנתי את נסיבות ביצוע העבירות הנ"ל, כמו גם את מדיניות הענישה הנהוגה בגין העבירה העיקרית באישום הנ"ל (סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה), הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם את העבירות שביצע נאשם 1, על פי האישום הראשון, נע בין עונש של 18 חודשי מאסר בפועל ל- 48 חודשי מאסר בפועל.

62. לאחר שנתתי דעתי לערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות מושא האישום השני, ובחנתי את נסיבות ביצוע העבירות הנ"ל, כמו גם את מדיניות הענישה הנהוגה בגין העבירה העיקרית באישום הנ"ל (סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה), הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם את העבירות שביצע נאשם 1, על פי האישום השני, נע בין עונש של 12 חודשי מאסר בפועל ל- 36 חודשי מאסר בפועל, וכי מתחם העונש ההולם את העבירות שביצע נאשם 2, על פי האישום השני, נע בין עונש של 18 חודשי מאסר בפועל ל- 48 חודשי מאסר בפועל. יודגש בנקודה זו, כי

לנאשם 2 יוחסו, על פי האישום השני, גם עבירות של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו כדין והתנגדות למעצר, המגלמות בחובן פגיעה בשלטון החוק, ולפיכך קבעתי לגביו מתחם עונש הולם גבוה יותר מזה שנקבע לגבי נאשם 1. כן יודגש בנקודה זו, כי נאשם 1 הורשע, על פי האישום הראשון, גם בעבירות של התפרעות וניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, המגלמות אף הן פגיעה בשלטון החוק, ולפיכך קבעתי בגין מכלול העבירות מושא האישום הראשון, את מתחם העונש ההולם, הנזכר בסעיף הקודם לעיל.

63. לגבי נאשם 1, אוסיף ואציין את האירוע מושא האישום בתיק המצורף, אשר אף בגינו יש לקבוע מתחם עונש הולם. ודוק, נאשם 1 הורשע, כאמור, על פי התיק המצורף, בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, אשר בגינה קבע המחוקק, ולא בכדי, עונש של מאסר מירבי לתקופה של 20 שנה. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה הנ"ל ע"י נאשם 1, הינם- ביטחונו ושלומו של המתלונן, כמו גם זכותו לשלמות גופו. נאשם 1 דקר את המתלונן הנ"ל בשל עניין של מה בכך, על רקע מניע הנעוץ בכבוד המשפחה. בנקודה זו יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון:

"נוהגם של מיקצת אנשים ליישב חילוקי-דעות ביניהם במוטות ברזל, בקרשים ובסכינים, נוהג מגונה הוא. ראוי הוא לתגובה קשה של בתי-המשפט. תת-תרבות הסכין, כפי שאמרנו לא אחת, דינה כי תיעקר, והעושים יענשו בכל חומרת הדין. יצא הקול מבית-המשפט ויידעו הכל, כי הנועץ סכין בגופו של הזולת ייסגר בבית-האסורים לתקופות-שנים" (ע"פ 259/97 סובחי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.4.1998), וראו בדומה: ע"פ 6968/09 יונס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.8.2012); ע"פ 6881/97 מדינת ישראל נ' מולנור [פורסם בנבו] (26.2.1998))."

64. עוד אציין, לחובת נאשם 1, את העובדה שהוא הצטייד מבעוד מועד בסכין גדולה שהביא מביתו, ובאמצעותה דקר את המתלונן בכוונה לגרום לו לחבלה חמורה, זאת באזורים רגישים בגופו, כפי שעולה ממקרא סעיף 7 לעובדות כתב האישום בתיק המצורף. המתלונן אושפז בבית חולים במשך מספר ימים, זאת לאחר שהובא לשם בעקבות פצעי דקירה רבים שנגרמו לו ע"י נאשם 1. אך בדרך נס, לא הסתיים האירוע מושא כתב האישום בתיק המצורף באופן חמור יותר.

65. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה מושא התיק המצורף הינם- שלמות גופו וביטחונו של המתלונן. זכותו של המתלונן לשמירה על גופו הינה זכות יסוד, המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. על חומרת עבירות האלימות המבוצעות תוך שימוש בנשק קר ועל חשיבות זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף כזכות יסוד מקודשת, עמד כב' השופט י' דנציגר בדבריו הבאים:

"קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר. המסר שצריך לצאת מבית משפט זה הוא שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש בסכין לשם פתרון מחלוקות וסכסוכים. יש לשוּב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה [...] זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש

ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח" (ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן, פסקה 21 (10.11.2009)).

66. במסגרת בחינת מדיניות הענישה הנהוגה בגין העבירה של חבלה בכוונה מחמירה, אשר בוצעה כבעניינו, תוך שימוש בסכין, תובא הפסיקה הבאה:

- בת"פ (מחוזי נצרת) 26946-03-12 מדינת ישראל נ' אבו ראס (21.10.13) נקבע, כי מתחם הענישה ההולם לנאשם שביצע עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, החזקת סכין, והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נע בין שלוש לשש שנות מאסר. לאחר שקלול נסיבותיו האישיות של הנאשם באותו עניין, ובהתחשב בשיקולי שיקום שהיו רלוונטיים בעניינו, הושת עליו עונש מאסר של 36 חודשים, מתוכם 18 חודשים לריצוי בפועל. על פסק-הדין הוגשו ערעור וערעור שכנגד לבית-המשפט העליון (ע"פ 8274/13 מדינת ישראל נ' אבו ראס, 12.6.14). בית-המשפט העליון קיבל את ערעורה של המדינה וקבע כי עונש המאסר בפועל יועמד על שנתיים ועונש המאסר על תנאי יועמד על שנתיים.
- בע"פ 1651/12 עומרי בן יטח נ' מדינת ישראל (4.7.2013) נדחה ערעורו של המערער עליו הושת בבית המשפט המחוזי עונש של 7 שנות מאסר בגין ביצוע עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, החזקת סכין ואיומים. במקרה הנ"ל דובר במערער, אשר דקר את המתלונן, באמצעות סכין, שתי דקירות - אחת בבטן ואחת בבית החזה, וכתוצאה מכך נגרמו למתלונן פגיעות גופניות קשות, לרבות חדירת דם לריאותיו, והוא אושפז במשך תקופה ארוכה. בנקודה זו יודגש, כי חומרת הפגיעה במתלונן במקרה הנ"ל גדולה יותר מחומרת הפגיעה במתלונן במקרה שבפנינו. עוד יצוין כי ערעורו של המערער הנ"ל לבית המשפט העליון נדחה, כאמור, זאת חרף היות המערער "בגיר צעיר" בן 22 שנה בלבד. בית המשפט העליון הטעים בפסק דינו, כי שיקולי הענישה של קבוצת ה"בגירים צעירים" נסמכים על תסקירי שירות המבחן וכי אין להתחשב בהיות המערער הנ"ל "בגיר צעיר", זאת נוכח העובדה שמתסקיר שירות המבחן עלה כי המאסר אינו מסב לו נזק מיוחד וכי הוא אינו מראה נכונות יוצאת דופן להתחיל בהליך של שיקום.
- בת"פ (מחוזי תל אביב) 38735-01-13 מדינת ישראל נ' אסעד הושת על נאשם שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, עונש של 7 שנות מאסר. במקרה הנ"ל דובר בנאשם שדקר את המתלונן בסכין, בעקבות ויכוח בשל עניין של מה בכך, זאת מאחור בחזהו ולאחר מכן נמלט. בתיק הנ"ל הושת על הנאשם, שהיה בעל עבר נקי, עונש של 7 שנות מאסר, זאת בהינתן אי לקיחת אחריות למעשים על ידי הנאשם והמלטות הנאשם מאימת הדין, כמו גם הפגיעה הקשה שנגרמה למתלונן שהיה בסכנת חיים ממשית.
- בע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (17/6/13), התקבל ערעורו של המערער, שהיה "בגיר צעיר" שהורשע בביצוע עבירות שעיקרן חבלה בכוונה מחמירה. ודוק, על המערער הנ"ל, שדקר את המתלונן באמצעות סכין בבטנו ונגרמה לו פגיעה חמורה, שהצריכה ניתוח דחוף ואשפוז ממושך בבית חולים, הושת בבית המשפט המחוזי עונש של 22 חודשי מאסר בפועל בצד עונשים נלווים. בהתחשב בהיות המערער הנ"ל "בגיר צעיר" הופחת עונשו של המערער על ידי בית המשפט העליון לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל, זאת בהינתן האינטרס הציבורי והאיש בשיקומו של המערער.

בת"פ 44659-09-14 מדינת ישראל נ' נאטור (10/12/15) הושת בגזר הדין שניתן על ידי עונש שעיקרו 30 חודשי מאסר בפועל על נאשם בן 18 ומספר חודשים, בעל עבר נקי, שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, פציעה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין שלא כדין (דקירת המתלונן באמצעות סכין, בה אחז שבוע ימים עובר למקרה). ערעורו של הנאשם לבית המשפט העליון- נדחה.

67. לאחר שבחנתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה מושא התיק המצורף ע"י נאשם 1, כמו גם את נסיבות ביצוע העבירה ואת מדיניות הענישה הנהוגה, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בתיק המצורף נע בין עונש של 30 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 60 חודשי מאסר בפועל.

68. במסגרת בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, אציין בעניינו של נאשם 1, את הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בתיק זה, כמו גם את הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בתיק המצורף. הודאת נאשם 1 באה בתיק זה בשלב פרשת התביעה, כך שהיא חסכה העדת עדי תביעה נוספים. הודאת נאשם 2 בעובדות כתב האישום המתוקן בתיק המצורף, באה בשלב מוקדם יותר, עובר לשמיעת הראיות באותו תיק, דבר המלמד, מעבר לחיסכון בזמן השיפוט, גם בדבר החיסכון באי העדת העדים, לרבות המתלונן, על כל המשתמע מכך.

69. עוד אציין, לקולה, בעניינו של נאשם 1, את עברו הנקי ואת גילו הצעיר. נאשם 1 הנו יליד 21/11/1993 ולפיכך היה בן 20 וחצי, לערך, בעת ביצוע העבירות מושא כתב האישום בתיק זה, ובן 22.5 בעת ביצוע העבירה מושא כתב האישום בתיק המצורף. עסקינן, כאמור, בבחור צעיר, המצוי בשלבי גיבוש זהותו הבוגרת, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן. עוד עולה מהתסקיר, כאמור לעיל, כי נאשם 1 גדל בקונסטלציה משפחתית מורכבת שהתקשתה להעניק לו מענה לצרכיו הרגשיים והכלכליים. הנאשם הצליח להתחבר לחומרת מעשיו ואף שיתף את שירות המבחן, כי בהיותו נתון תחת לחץ חברתי, הוא נוטה לצרוך אלכוהול יחד עם אחרים. דא עקא, שנאשם 1 הביע בפני שירות המבחן אמביוולנטיות בנושא לקיחת האחריות המלאה למעשיו, ואף ביטא כעס כלפי מערכות האכיפה. שירות המבחן התרשם כי נאשם 1 מתקשה להכיר במקור הבעייתי שהוביל להתנהגותו ומנסה להשליך את הסיבה לכך על מערכות האכיפה. באשר לתיק המצורף יצוין, כי הנאשם, אומנם, הביע צער וחרטה בפני שירות המבחן על ביצוע העברה מושא תיק זה, תוך שציין כי הוא מתקשה לשלוט בכעסיו ואינו יכול להתמודד במצבי לחץ ומשבר ולהפעיל שיקול דעת ראוי. ברם, הנאשם התקשה ליטול אחריות מלאה למעשים מושא התיק המצורף, תוך שהשליך את המניע למעשיו על התנהגותו של המתלונן, כאמור בתסקיר המשלים. לפיכך, נמנע שירות המבחן, בשני תסקיריו, ממתן המלצה שיקומית - טיפולית בעניינו של נאשם 1. לכל האמור אוסיף, לחובתו של נאשם 1, כי הלה ביצע את העברה מושא התיק המצורף, עת שהיה תלוי ועומד נגדו ההליך המשפטי בתיק זה, דבר המלמד כי לא היה בהליך זה על מנת להרתיע את הנאשם מלשוב ולבצע עבירות.

70. לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות בעניינו של נאשם 1, כאמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי מן הראוי להשית עליו בגין העבירות מושא כתב האישום בתיק זה, עונש כולל לתקופה של 20 חודשי מאסר בפועל, זאת בצד רכיב ענישה של מאסר מותנה. יוטעם בנקודה זו, כי בהינתן העובדה שעסקינן בשני אישומים בתיק זה בעבירות מסוג דומה, הנני בדעה כי מן הראוי לגזור בגין עונש כולל, כאמור בסעיף 40"ג(ב) לחוק העונשין. לאחר ששקלתי, כאמור, את מכלול הנסיבות הנ"ל, הנני בדעה כי יש להשית על נאשם 1 אף בגין התיק המצורף, עונש

המצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, שקבעתי, כאמור, בגין העבירה של חבלה בכוונה מחמירה, זאת בעיקר נוכח עברו הנקי של נאשם 1, הודאתו בעובדות כתב האישום והיותו בחור צעיר בשלבי גיבוש זהותו הבוגרת. אי לכך, הנני קובעת כי מן הראוי להשית על נאשם 1, בגין התיק המצורף, עונש לתקופה של 30 חודשי מאסר בפועל, זאת בצד רכיבי ענישה של מאסר מותנה ופיצוי לטובת המתלונן.

71. סעיף 45(ב) לחוק העונשין קובע:

"מי שנידון למאסר ולפני שנשא כל ענשו חזר ונידון למאסר, ובית-המשפט שדן אותו באחרונה לא הורה שישא את ענשי המאסר, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש מאסר אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר".

72. הנה כי כן, קובע המחוקק ברירת מחדל של חפיפת עונשי המאסר. עם זאת, ובהינתן תיקון 113 לחוק העונשין, התרחקה פסיקת בית המשפט העליון מהכלל של חפיפת העונשים וכי רק במקרים חריגים, תוטל ענישה מצטברת, תוך שהיא מעדיפה לבסס את ההכרעה בעניין זה על נסיבותיו של כל מקרה ומקרה. כך בע"פ 7907/14 עומרי ואזנה נגד מדינת ישראל (22.2.2015), קבע בית המשפט העליון:

"איני סבור שהמדינה יכולה לסמוך עמדתה בהוראת סעיף 45(ב) הנזכרת. מדובר בהוראה טכנית-פרשנית-ניטרלית, שנועדה אך למלא את החסר מקום שבית המשפט לא קבע במפורש אם העונשים ירוצו באופן חופף או במצטבר. הוראה זו אינה קובעת עקרון מנחה של חפיפת עונשים ולא הכרעה ערכית לפיה בנסיבות כאלה ראוי לקבוע עונשים באופן חופף".

ובהמשך:

"מכל מקום, ההסדרים הנורמטיביים בסוגיה זו עברו בשנים האחרונות שינוי מובהק לכיוון של התרחקות מתפיסה - פרשנית או מהותית - של עונשים חופפים כברירת מחדל, והענקת מעמד בכורה לתפיסה הבוחנת אירועים עברייניים נפרדים כל אחד בפני עצמו, תוך הפעלת שיקול דעת פרטני באספקלריה של עקרון ההלימה, אשר נקבע כעקרון המנחה בענישה" (ראו גם ע"פ 4087/14 סקורדוק נ' מדינת ישראל, (5.1.2017)).

73. אשר על כן, אין ליתן מעמד של בכורה להטלת עונשים חופפים, אלא בכל מקרה יבחן בית המשפט את הנסיבות המיוחדות ואת השיקולים הרלבנטיים ויחליט האם להורות על חפיפת עונשים או על צבירתם. בפסיקה ענפה התוו השיקולים המנחים בהכרעה מתי לגזור עונש מצטבר ומתי להעדיף חפיפת עונשים. בין היתר נקבע כי בית המשפט ישקול את סוג העבירות בהן הורשע הנאשם ואת חומרתן, את אופי המעשים, את חומרת הפגיעה בקורבן, את הזיקה בין המעשים השונים, וכן יבחן שיקולי גמול והרתעה ועוד (ראו דנ"פ 8086/01 איזן נ' מדינת ישראל, פ"ד נט (5) 625, 647 (2005); ע"פ 6867/06 עזאם נ' מדינת ישראל (12.10.2008); ע"פ 1707/08 אלי אריש נ' מדינת ישראל (25.11.2008); ע"פ 10153/07 קייסי נ' מדינת ישראל (30.7.2012)).

74. ומן הכלל אל הפרט: בהינתן מכלול השיקולים הנ"ל, נוכח היות העבירות בתיק זה שונות במהותן מהעבירה מושא התיק המצורף, נוכח חומרת הפגיעה במתלונן בתיק המצורף, נוכח חומרת המעשים ובהינתן החשיבות שבשיקולי הגמול וההרתעה בענייננו, מן הראוי להורות כי עונש המאסר בפועל שנקבע, כאמור, בגין תיק זה, יצטרף לעונש המאסר בפועל שנקבע, כאמור, בגין התיק המצורף, באופן שיושת על נאשם 1 עונש של מאסר בפועל לתקופה כוללת של 50 חודשים, בצירוף רכיבי ענישה של מאסר מותנה ופיצוי לטובת המתלונן בתיק המצורף.
75. במסגרת בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, אציין בענייניו של נאשם 2, את הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בתיק זה. הודאת נאשם 2 באה אף היא בשלב פרשת התביעה, כך שהיא חסכה העדת מספר רב של עדי תביעה נוספים, כמו גם מזמנו היקר השיפוטי של בית המשפט. עוד אוסיף, לטובת נאשם 2, את עברו הפלילי הנקי, ללא רבב, כמו גם את העובדה שהוא היה בעת ביצוע העבירות שבפנינו, אך בן 20 שנה, היינו "בגיר צעיר", כפי שנטען בטיעוני ההגנה לעונש, ובצדק. כן יצוין כי נאשם 2 היה נתון במעצר בגין תיק זה תקופה לא מבוטלת של כ- 3.5 חודשים, כמו גם במעצר באיזוק אלקטרוני תקופה של כחצי שנה, וכן תקופה של כשנה ורבע במעצר בית מלא.
76. לכל האמור לעיל אוסיף את התמונה המצטיירת ממקרא תסקיר שירות המבחן בענייניו של נאשם 2, אשר פורט לעיל. ודוק, שירות המבחן התרשם כי נאשם 2 מגלה הבנה למעשיו ומצר על הנזקים שגרם. עוד התרשם שירות המבחן, כי נאשם 2 הינו בעל תפקוד נורמטיבי ואינו בעל ערכים עברייניים. ההליך בתיק זה, כמו גם מעצרו של נאשם 2 לתקופה ממושכת, היוו עבורו גורם משמעותי של הרתעה. הנאשם השתלב ביחידה לנפגעי אלכוהול לצורך טיפול בבעיית האלכוהול עליה סיפר לשירות המבחן. עוד יצוין כי נאשם 2 משתף פעולה בהליך הטיפול, מגלה אחריות ואכפתיות למצבו והוא בעל משמעת פנימית. לפיכך, ובהינתן תפקודו הראוי לציון של נאשם 2, במסגרת ההליך השיקומי, כמו גם תפקודו התעסוקתי של נאשם זה לאחרונה והעובדה שהוא צפוי להתחתן בקרוב, העריכו גורמי הטיפול כי ישנה חשיבות להמשך השתלבות הנאשם ביחידה הנ"ל.
77. לפיכך, הנני בדעה כי במקרה שבפנינו מן הראוי לחרוג בענייניו של נאשם 2 ממתחם העונש ההולם מטעמים של שיקום, זאת מכוח סעיף 40 ד(א) לחוק העונשין, הקובע, כהאי לישנא: "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969". התמונה המצטיירת, כאמור, מתסקירי שירות המבחן, מלמדת בדבר סיכוי של ממש לשיקומו המלא של נאשם 2, שהינו בחור צעיר שכל עתידו לפניו. יודגש כי אינטרס החברה יצא נשכר, לא פחות מאינטרס הנאשם, במידה שיתרחק נאשם 2 ממעגל הפשיעה וימשיך בשילובו בעולם הנורמטיבי.
78. בנקודה זו מן הראוי לציין, כי בית המשפט העליון עמד בפסיקתו לא אחת על חשיבות תרומתו של שירות המבחן במקרים כגון דא, תוך שהוא נותן בהכרעתו משקל מהותי לתסקירי המבחן ולהמלצות הגלומות בהם, ובכך נותן הוא במקרים המתאימים מעמד של בכורה לאלמנט השיקום (ראו ע"פ 5713/10 יהושוע אקרמן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 1.3.11). עם זאת, במקרה זה, בהינתן חומרת העבירות, אין מקום לאמץ את מכלול המלצת שירות המבחן בענייניו של נאשם 2 ויש מקום להשית עליו מאסר בפועל בעבודות שרות לתקופה המרבית של 6 חודשים, ולא להסתפק אך

בהטלת צו של"צ.

79. סיכומו של דבר, אני דנה כל אחד מהנאשמים, כדלקמן:

נאשם 1:

- למאסר בפועל לתקופה של 50 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 04/08/2014 עד 14/11/2014 ומיום 07/04/2016 עד כה).
- למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור נאשם 1 עבירה לפי סעיף 332א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ו/או כל עבירת אלימות מסוג פשע, לפי החוק הנ"ל.
- למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור נאשם 1 עבירת אלימות מסוג עוון, לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.
- הנני מורה לנאשם 1 לפצות את המתלונן ד.ע., על פי כתב האישום בתיק המצורף, פיצוי בסכום של 10,000 ₪, אשר יופקד ע"י נאשם 1 בקופת בית המשפט עבור המתלונן הנ"ל, תוך 90 יום מהיום.

תשומת לב שב"ס מופנית, בעניינו של נאשם 1, להמלצת שירות המבחן לשלב את נאשם 1 בהליך טיפולי בין כותלי בית הסוהר.

נאשם 2:

- למאסר בפועל למשך 6 חודשים, אשר ירוצה ע"י נאשם 2 בדרך של עבודות שירות, כאמור בחוות דעת הממונה על עבודות שירות שהוגשה בתיק זה, היינו בעמותת "מאיר פנים" באור עקיבא. הנאשם יתייצב ביום 21/06/2017 שעה 08:00 לתחילת ריצוי עבודות השירות, ברחוב הציונות 14 בטבריה. הנאשם מזהר בזה כי במידה שישתה אלכוהול במהלך עבודות השירות או יגיע בגילופין למקום העבודה, כמו גם יפר את תנאי עבודות השירות הקפדניים, אזי יהיה צפוי להפסקת עבודות השירות ולריצוי יתרת העונש במאסר של ממש.
- למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור נאשם 2 עבירה לפי סעיף 332א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ו/או כל עבירת אלימות מסוג פשע, לפי החוק הנ"ל.
- למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור עבירת אלימות

מסוג עוון, לפי חוק העונשין, התשל"ז- 1977 ו/או עבירה לפי סימן ג' לפרק ט' לחוק הנ"ל.

· הנני מורה בדבר הטלת צו מבחן על נאשם 2 לתקופה של שנה, במהלכה ימשיך בטיפול במסגרת היחידה לנפגעי אלכוהול ויהיה נתון תחת פיקוח שירות המבחן.

· נאשם 2 מוזהר בזה כי במידה שלא יעמוד בתנאי צו המבחן או במידה שיבצע עבירה נוספת בתקופת המבחן, אזי יהיה צפוי להפקעת הצו ולגזירת דינו מחדש, לחומרה.

המאשימה תמציא תוך 7 ימים מהיום לתיק בית המשפט את פרטיו העדכניים של המתלונן בתיק המצורף, וכן תמציא העתק מגזר דין זה למתלונן הנ"ל.

המזכירות תמציא העתק מגזר דין זה לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום כ"ח אייר תשע"ז, 24/05/2017 במעמד בא כוח המאשימה, עו"ד אדם סרי, בא כוח נאשם מס' 1, עו"ד נאמן, ב"כ נאשם 2 עו"ד גב' בוראת והנאשמים.